

***Bioenergiamatka metsä- ja energiayrittäjille sekä kaikille alasta
kiinnostuneille Saksaan Hunsrück:in, Moselin ja Reinin alueille 10.04.-
14.04.2013***

Matkaohjelma:

Ke, 10.04.2013

GRETENHOF, SOHREN

- klo 16.00 kokoontuminen Tampere-Pirkkalan lentokentälle terminaali 2
- Lento Ryanair:illä Tampereelta Frankfurt-Hahn:iin klo 17.55, klo 19.30 perillä Hahnissa, kuljetus kentältä läheiseen Sohren:in kylään maatilamajoitukseen "Gretenhof" www.gretenhof.de. Kevyt illallinen majoituspaikassa. Majoitus loma-asunnoissa yhden tai kahden hengen huoneissa (2 huonetta/asunto, yhteinen keittiö, olohuone ja kylpyhuone).

To, 11.04.2013

BIOKAASU, ENERGIAKESKUS, MOSEL JA REMIX BIOROPA-BRIKETTITEHDAS

- klo 08.30 Aamiaisen jälkeen tutustumme majoittavan tilan biokaasulaitokseen (yhteistyössä omana yrityksenä muutaman naapuritilallisen kanssa; polttoaineena maissi, liete, lanta; kaasu muutetaan sähköksi ja syötetään verkkoon).
- klo 09.30 kuljetus n. 20km päähän Morbach:in Energielandschaft-keskukseen (yhteistyössä elinkeinoelämän ja tutkimuskeskusten kanssa kokeillaan erilaisia uusiutuvan energian muotoja ja laitteistoja energian tuottoon käytännössä; tuulivoima, aurinkoenergia, biomassa; tuotettu sähkö syötetään verkkoon ja lämpö johdetaan läheiselle teollisuusalueelle, Juwi:n pelletöintilaitos), missä opastettu kierros halutun aihealueen ympäriltä.
- klo 12.00 kuljetus Moselin rantaan ja lounas Traben-Trarbach:in kaupungissa klo 12.30. Lounaan jälkeen kuljetus jokea ja viinirinteitä seurailleen Cochem:in kaupunkiin.
- klo 14.30 tutustuminen "Pflanzenhof"-tilaan Masburg:in kylässä, millä viljellään lyhytkiertoviljelynä pajua ja poppelia (16ha) energiapuuksi ja jatkojalostetaan hakkeeksi. Aikataulun sallissa näemme vielä hakkeen yhden käyttökohteen lämmönlähteenä Cochem:in koulukeskuksen hakelämmitys-järjestelmässä.
- klo 16.00 kuljetus takaisin Hunsrück:in ylängölle ja Pfalzfeld:in kylään. Tutustuminen Remix Bioropa GmbH yrityksen brikettitehtaaseen n. klo 17.00.
- klo 18.00 kuljetus takaisin majoituspaikkaan Sohren:iin ja noin tunnin "hengähdystauko" Gretenhofissa.
- klo 19.00 kuljetus Bauer Beelitz:in tilalle, missä grilli-illallinen (omakustanteinen) **TAI** possua vartaassa lisukkeineen Gretenhof:in omassa grillimökissä.
- n. klo 22.30 paluukuljetus majoitukseen Gretenhof:iin

Pe, 12.04.2013

KYLÄENERGIAA, JÄTEHUOLTOENERGIAA, EKOLÄMPÖÄ, JUWI

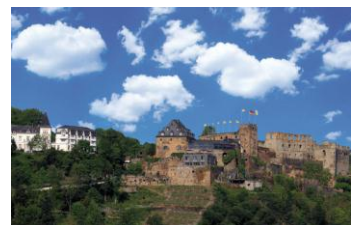
- klo 9.00 kuljetus Külz:in kylään ja tutustuminen kylän energiantuotantoon www.kuelz.de (aurinkoenergia, tuulipuisto ja lähilämpöverkko biomassalla; pellettilämmitys, omavarainen reilu 500 asukkaan kylä)
- klo 10.30 kuljetus Külzistä Simmern:in, missä tutustutaan alueellisen jätehuolto-organisaation toimintaan ja yrityksen rakentamaan lämpölaitokseen, jonka polttoaineena käytetään viherjätettä (puutarhan jätteet, tuulikaadot, oksat ym.) Lämpölaitos tuottaa lämmön viereiselle koulukeskukselle.
- klo 12.00 lounas Simmernissä, Globus-ostoskeskuksen itsepalveluravintolassa (omakustanteinen)
- klo 13.00 kuljetus Ohlweiler:in, tutustuminen Rheinland-Pfalzin ekolämpökeskukseen (<http://www.biowaermezentrums-rlp.de>), missä on näyttely markkinoilla olevista ja teknisesti toimivista puu- ja aurinkoenergiaan keskittyvistä lämmitysjärjestelmistä.
- klo 15.00 kuljetus Wörrstadt:iin (n. 50 min.), missä tutustuminen yritykseen/kehityskeskukseen Juwi, www.juwi.com, joka on keskittynyt uusiutuvan energian projekteihin ja laitteistoihin. Yritykseen tutustumisen lisäksi voisi tutustua myös tuuli- tai aurinkoenergiapuistoon (opastuksen/esitelmän voi tilata ryhmän intressien mukaisesti).
- klo 18.00 Matka Reinin rannalle Oberwesel:iin ja majoittuminen hotelliin (esim. Goldener Propfenzieher). Yhden tai kahden hengen huoneet aamiaisella.
- klo 19.30 Oberwesel:issä viinitilaan (kellariin) tutustuminen, viinimaistiaiset ja illallinen.

La, 13.04.2013

METSÄNHOITO JA METSÄTEOLLISUUS, SAHA, NÄHTÄVYYKSIÄ REINILLÄ

- klo 09.00 kuljetus läheiselle metsä-alueelle "Hochwald", missä opastettu metsäretki luontopolulla ja informaatiota alueen metsänhoidosta ja metsäteollisuudesta.
- klo 11.00 tutustuminen yritykseen Tenhaeff Ellern:in kylässä. Yrityksellä on saha ja puutavaran jatkojalostus ravintolahuonekaluiksi (<http://www.tenhaeff.de>)
- klo 12.30 kuljetus St. Goar:iin Reinin rantaan Rheinfels-linnahotelliin. Lounas ravintolassa "Burgschänke" (omakustanteinen). Mahdollisuus tutustua Rheinfels:in linnoitusraunioihin lounaan jälkeen TAI siirtyä "turistijunalla" kapeita kujia alas St. Goar:iin ostoksille.
- klo 15.20 jokilaivaristeily St. Goar:ista Oberweseliin ohi kuuluisan Loreleyn jyrkänteiden.
- klo 16.00 laiva saapuu Oberwesel:in laituriin. Jos halutaan, niin Oberweselistä voisi siirtyä viinirinteitä seurailleen vielä Urbar:iin ihastelemaan Loreleyn maisemia ylhäältä käsin Maria Ruhnäkölalapaikalle. Paluu Günderrodehaus-ravintolan näköalapsähdyn kautta takaisin Oberweseliin.
- klo 18.00 takaisin majoituspaikkaan ja ilta vapaa-aikaa

Su, 14.04.2013

KOTIMATKA

- Aamiainen klo 8.00 ja check-out
- klo 9.00 kuljetus lentokentälle
- klo 11.20 paluulento Tampereelle
- klo 15.05 lento saapuu Tampereelle

HINNAT PER HENKILÖ:

Majoitus 2 hh   **EUR 560,-**

Majoitus 1 hh   **EUR 600,-**

Hinta sisältää:

- Lennot Ryanair:illä Tampereelta; lentohinta sisältää verojen ja toimitusmaksujen lisäksi yhden 15kg matkalaukun ruumaan (15.- euroa/ suunta)
- Kuljetukset 26 paikkaisella linja-autolla
- 4 yöpymistä yhden tai kahden hengen huoneessa
- aamiaiset majoituspaikoissa
- yhden lounaan (Mosel)
- kaksi illallista
- yllä mainitun ohjelman ammattikohteineen ja suomenkielisen oppaan palvelut

Hintoihin ei sisälly:

Matkat Tampereelle (mahd. yhteiskuljetukset), ruokajuomat, matkavakuutukset (peruutusvakuutus 20.- euron lisähintaan varausvaiheessa)

RYANAIR on halpalentoyhtiö, jonka lennot voi varata ainoastaan matkustajan nimellä. Ilmoittautuminen on sitova lentojen suhteen. Jos tulee peruuntumisia, varattujen ja maksettujen lentojen hintaa ei palauteta matkustajalle edes lääkärintodistuksella sairaustapauksessa. Lennon hinnan saa kuitenkin mahdollisesta peruutusvakuutuksesta takaisin.

OHJELMA TARKENTUU VIELÄ JA MUUTOKSET OVAT MAHDOLLISIA. TOIVEITA OHJELMAN JA VIERAILUKOHTTEIDEN SUHTEEN OTETAAN VASTAAN!

Sitova ilmoittautuminen Suomen metsäkeskukseen Veli-Pekka Kauppiselle viimeistään 15.3.2013 mennessä tämän linkin kautta: <http://www.metsakeskus.fi/metsakeskus-ja-alueet/alueet/keski-suomi/tapahtumat>. Osallistujamäärä on rajoitettu 20 osallistujaan ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Lentojen varaustilanteesta johtuen toivomme mahdollisimman pikaista ilmoittautumista!

Matka tehdään yhteistyössä Suomen Metsäkeskuksen Biolämpöliiketoiminnan laatu- ja kannattavuushankkeen, ENY-hankkeen ja PoKo ry:n ”Kansainvälistyvä Ylä-Pirkanmaa”-hankkeen kanssa. Lisätietoja matkasta antaa Veli-Pekka Kauppinen: veli-pekka.kauppinen@metsakeskus.fi tai puh. 029 432 4812 ja Jonna Haapamäki-Syrjälä: jonna.haapamaki@ylapirkanmaa.fi tai puh. 050 384 6851

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Opintomatka vie teidät tutustumaan Lounais-Saksaan Rheinland-Pfalz:in liittovaltiossa sijaitsevaan Hunsrückin ylänköön (max. 816 m) sekä ylänköä luoteessa rajaavaan Moselin laaksoon ja koillisessa rajaavaan Keski-Reinin laaksoon (Unescon maailmanperintöalue). Hunsrückin maisemassa tyypillinen näky ovat tuulimyllyt, joiden tuottamasta energiasta hyötyvät sekä yhteisöt että yksityiset toimijat. Myös muut uusiutuvan energian muodot ovat korkeassa kurssissa Hunsrückin alueella; aurinkopaneeleja näkyy useimmilla katoilla ja bioenergiaa eri muodoissaan on käytössä paljon. Rheinland-Pfalz:in liittovaltion tavoite on tuottaa energiansa 100% uusiutuvilla luonnonvaroilla vuoteen 2030 mennessä. Reinin-Hunsrück:in piirikunnassa on tähän tavoitteeseen jo päästy.

